

2017 M. METINĖ ATASKAITA: SANTRAUKA

<https://eiopa.europa.eu/>

eiopa

European Insurance and
Occupational Pensions Authority

Nuotraukos:

viršelyje: © istockphoto/bowie15; p. 4 ir 6: © EIOPA/Martin Joppen.

Print	ISBN 978-92-9473-075-6		doi:10.2854/729026	EI-AD-18-001-LT-C
PDF	ISBN 978-92-9473-058-9	ISSN 2529-5829	doi:10.2854/10503	EI-AD-18-001-LT-N

Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras, 2018

© EIOPA, 2018

Leidžiama atgaminti nurodžius šaltinį.

Naudoti ar atgaminti nuotraukas ir kitą medžiagą, kurios autorių teisės nepriklauso EIOPA, galima tik gavus teisių turėtojų leidimą.

2017 M. METINĖ ATASKAITA: SANTRAUKA

TURINYS

TURINYS	2
IŽANGA	3
PRATARMĖ	4
VYKDOMOJO DIREKTORIAUS PRATARMĖ	6
SANTRAUKA	8
Vartotojų apsauga	8
Priežiūros konvergencija ir vidaus rinkos veikimo gerinimas	8
Finansinis stabilumas	9
ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA 2017 M.	10

IŽANGA

Draudimas atlieka svarbų vaidmenį mūsų visuomenėje. Kai draudimo veikla vykdoma tinkamai, prisiimama rizika ir taip prisidedama prie ekonomikos augimo ir finansinio stabilumo, galiausiai užtikrinamas didesnis visuomenės finansinis saugumas. ES draudimo sektorius, kuriam priklauso maždaug dviejų trečdalių ES bendrojo vidaus produkto (BVP) vertės turtas (2017 m. 70 proc.¹), yra svarbi finansų sektoriaus dalis. Esant vieno trečdaliao Europos namų ūkių turto vertės įsipareigojimams, būsimosios vartotojų pajamos priklauso nuo tam tikrų draudimo sektoriaus aspektų. Profesinės pensijos taip pat turi esminę reikšmę siekiant užtikrinti, kad išėję į pensiją pagyvenę asmenys būtų apsaugoti nuo skurdo rizikos. Turto vertei siekiant 24 proc. ES BVP² ir daug daugiau kai kuriose šalyse, pensijų fondų turtas sparčiai auga ir tampa vis svarbesnis investicijų į finansų rinkas šaltinis.

EIOPA įkurta 2011 m. sausio mėn. įgyvendinus ES finansų sektoriaus priežiūros struktūros reformas. EIOPA yra nepriklausoma Europos Sąjungos patariamoji įstaiga, teikianti konsultacijas Europos Parlamentui, Europos Sąjungos Tarybai ir Europos Komisijai. Jos pagrindinės pareigos – palaikyti finansų sistemos stabilumą, užtikrinti rinkų ir finansinių priemonių skaidrumą ir apsaugoti draudėjus, pensijų sistemų dalyvius ir išmokų gavėjus.

EIOPA misija – apsaugoti bendrąjį interesą prisidedant prie trumpalaikio, vidutinės trukmės laikotarpio ir ilgalaikio finansų sistemos stabilumo ir veiksmingumo ES ekonomikos, piliečių ir įmonių labui. Ši misija įgyvendinama sukuriant patikimą reguliavimo sistemą ir diegiant nuoseklią priežiūros praktiką, kad būtų apsaugotos draudėjų, pensijų sistemų dalyvių ir išmokų gavėjų teisės ir didinamas visuomenės pasitikėjimas Europos Sąjungos draudimo ir profesinių pensijų sektoriais.

EIOPA yra viena iš trijų Europos priežiūros institucijų, kurios yra svarbus elementas Europos finansų priežiūros institucijų sistemoje (EFPIIS) – integruotame nacionalinių ir Europos priežiūros institucijų tinkle, užtikrinančiame svarbius sisteminės rizikos ir mikroprudencinių lygių ryšius, o kasdienę priežiūrą patikinčiam nacionaliniams lygmeniai.

¹ Šaltinis: <https://eiopa.europa.eu/financial-stability-crisis-prevention/financial-stability/statistics>

² Šaltinis: <https://eiopa.europa.eu/financial-stability-crisis-prevention/financial-stability/statistics>

GABRIEL BERNARDINO
Pirmininkas

PRATARMĖ

2017 m. sukako 10 metų nuo finansų krizės pradžios. Nuo pat jos sukūrimo 2011 m. EIO-PA prisidėjo rengiant Europos bendras taisykles, kuriomis reglamentuojamas draudimas ir pensijos ir kurios yra susijusios su prudence ir veiklos vykdymo sritimis. Įgyvendinant naujas Europos reglamentavimo sistemas buvo palaiptai keičiami EIOPA strateginiai prioritetai ir pereinama nuo reguliavimo prie priežiūros. 2017 m. vykdydami savo veiklą daugiausia dėmesio skyrėme priežiūros konvergencijos stiprinimui, vartotojų apsaugos didinimui ir finansinio stabilumo išlaikymui.

Mūsų įsipareigojimas kurti bendrą priežiūros kultūrą pasiekė labai svarbų etapą, nes bendradarbiaujame su nacionalinėmis priežiūros institucijomis, kad nustatytume pagrindines aukštos kokybės ir veiksmingos priežiūros, kuri turėtų sustiprinti šią kultūrą, charakteristikas. Nuo 2011 m., kai mūsų institucija pradėjo veikti, buvo sukurta europinė priežiūros strategija, be to, artimiausiais metais mes ir toliau remsime nacionalines priežiūros institucijas, kad jos galėtų stiprinti savo gebėjimus vykdyti aukštos kokybės priežiūrą.

Europos bendrosios rinkos kontekste priežiūra yra labai svarbus Europos lygmens klausimas, nes vienos šalies draudimo paslaugų teikėjai vykdo veiklą kitoje šalyje, visų pirma naudodamiesi laisve teikti paslaugas. Siekdami šalinti pastebėtus tarpvalstybinių įmonių priežiūros trūkumus, 2017 m. įsteigėme platformas, skirtas nacionalinių priežiūros institucijų bendradarbiavimui palengvinti, kad būtų galima laiku nustatyti ir įvertinti riziką. Šios platformos – tai pridėtinės vertės, kurią institucijos vykdoma veikla ir koordinavimas Europos mastu duoda nacionalinės priežiūros srityje pavyzdys. Tai padeda didinti pasitikėjimą vidaus rinka ir bendrą priežiūros sistemos veikimą.

Šiais metais taip pat pasiekėme pažangos įtvirtindami nuoseklų požiūrį į vartotojų apsaugą: Europos Komisijai buvo teikiamos konsultacijos dėl Draudimo produktų platinimo direktyvos, kurios apimtų tokius klausimus kaip interesų konfliktai pardavimo srityje ir techniniai standartai, taikomi dokumentui, kuriame pateikiama informacija apie draudimo produktą.

2017 m. užbaigėme pirmąją direktyvoje „Mokumas II“ nustatyto režimo peržiūros dalį, pagrįstą vienerių metų įgyvendinimo patirtimi, ir patarėme Europos Komisijai nustatyti supaprastintus mokumo kapitalo reikalavimo (SKR) standartinės formulės skaičiavimus. Vykdydami savo veiklą finansinio stabilumo srityje, paskelbėme Europos institucijoms skirtą nuomonę, kurioje raginame minimaliai suderinti draudimo sektoriaus gaivinimo ir pertvarkymo sistemą, taip pat atlikti testavimą nepalankiausiomis sąlygomis visos Europos profesinių pensijų sektoriuje.

Gera priežiūra yra orientuota į ateitį, aktyvi ir prevencinio pobūdžio. EIOPA atveju tai reiškia, kad turime nuolat turėti informacijos apie politinę ir ekonominę aplinką ir būti pasirengę prireikus imtis veiksmų. Dėl šios priežasties daugiausia dėmesio skiriame klausimams, susijusiems su skaitmeninimu ir „InsurTech“, taip pat su tvariais finansais. Be to, toliau daug dėmesio skirsime klausimams, susijusiems su Jungtinės Karalystės sprendimu išstoti iš Europos Sąjungos, kad būtų kuo mažiau sutrikdytas paslaugų teikimas ir vartotojai.

Toliau remsime Europos Komisijos veiksmus pagal Europos finansinių paslaugų darbotvarkę, įskaitant kapitalo rinkų sąjungą (CMU). Visų pirma, tikimės tolesnių pokyčių, susijusių su visos Europos asmeninės pensijos produktu (PEPP), kurį taikant Europos piliečiams gali būti sudaroma galimybė naudotis visiškai nauja sistema, siekiant taupyti pensijai. Esame pasirengę imtis naujų su tuo susijusių užduočių, taip pat su Europos priežiūros institucijų (EPI) peržiūra susijusių užduočių, kad galėtume dar daugiau dėmesio skirti priežiūros konvergencijai.

Be glaudaus bendradarbiavimo su nacionalinėmis kompetentingomis institucijomis, Europos priežiūros institucijomis, Europos institucijomis ir kitais suinteresuotaisiais subjektais nebūtume galėję pasiekti rezultatų. Norėčiau padėkoti visiems, įskaitant priežiūros valdybos narius ir valdybos narius, už jų konstruktyvų dalyvavimą ir paramą praėjusiais metais.

Prieš dešimt metų pastebėjome, kad silpnas reguliavimas daro neigiamą poveikį ekonomikai ir žmonių gyvenimui. Kad užtikrintume tvarias ilgalaikes investicijas ir ekonomikos augimą, mums reikia stabilių, stiprių draudimo ir pensijų sektorių, kuriuose tinkamai nustatoma rizika, taikomos griežtos rizikos valdymo strategijos ir sąžiningai elgiamasi su draudėjais, nariais ir naudos gavėjais. Mūsų užduotis – užtikrinti, kad bendrai pasinaudotume po krizės taikomomis reguliavimo reformomis, užtikrindami, kad visoje Europos Sąjungoje būtų vykdoma aukštos kokybės ir nuosekli priežiūra. Ir toliau esame pasiryžę siekti to tikslo.

FAUSTO PARENTE
Vykdomasis direktorius

VYKDOMOJO DIREKTORIAUS PRATARMĖ

2017 m. EIOPA, kaip organizacija, toliau veiksmingai naudojo savo išteklius ir vykdė savo įgaliojimus laikydamasi aukštų standartų.

Geras vykdymas – tai gero pasirengimo rezultatas ir, kaip ir ankstesniais metais, EIOPA savo užduotis atliko laikydamasi darbo programos, kuri buvo parengta remiantis išsamiu planavimu. Siekdama užtikrinti ilgalaikį užduočių ir išteklių planavimą, 2017 m. EIOPA ėmėsi veiksmų, kad toliau stiprintų planavimo ir prioritetų nustatymo veiklą, be kita ko, susijusių su pokyčių ir rizikos valdymu.

Be to, EIOPA toliau prisitaiko prie naujos organizacinės struktūros, nustatytos 2016 m. pabaigoje. Šiomis aplinkybėmis buvo įsteigtas Priežiūros procesų departamentas, Kontrolės ir konvergencijos priežiūros departamentas, kurie geriau atspindi EIOPA darbo raidą ir daugiau dėmesio skiria su priežiūra susijusioms užduotims.

Be to, atsižvelgdama į priežiūros uždavinių raidą, EIOPA ėmėsi didelio masto veiksmų, siekdama kurti kompetencijos sistemas. Mūsų darbuotojų gebėjimų stiprinimas tebėra prioritetinis uždavinys, o 2017 m. vasario mėn. pradėta taikyti EIOPA priežiūros kompetencijų sistema. Nustatydamą įvairių funkcijų kompetencijos sistemas, EIOPA gali sudaryti geresnes sąlygas savo darbuotojams kelti kvalifikaciją, kad patenkintų kintančius organizacijos poreikius. EIOPA toliau plėtos įvairių darbuotojų grupių sistemas, įskaitant vadovavimo kompetencijas, ir toliau teiks darbuotojų tolesnio mokymosi ir kvalifikacijos kėlimo galimybes.

Nuolatinis EIOPA tikslas ir toliau išlieka dar didesnis organizacijos veiksmingumas. Jei įmanoma, užuot kūrėsi savo priemonės, EIOPA perima Europos Komisijos ar kitų ES agentūrų jau naudojamą sistemas ir procesus. 2017 m. EIOPA ėmėsi parengiamųjų veiksmų, kad įdiegtų esamas e. viešųjų pirkimų ir žmogiškųjų išteklių priemones. Be to, EIOPA pradėjo naudotis Komisijos paslaugomis, susijusiomis su interneto svetainių kūrimu ir priegloba.

Papildomas projektas, suteikiantis darbuotojams galimybę dirbti veiksmingiau, buvo nauja dokumentų tvarkymo sistema. Ši sistema padėjo užtikrinti geresnį reikalavimų laikymąsi ir darbuotojų bendradarbiavimą.

Kiek tai susiję su išteklių valdymu, EIOPA savo veiklą vykdo visapusiškai laikydamasi ES reglamentų ir veikia atvirai bei skaidriai. Institucijos 2017 m. veiklos biudžetas buvo 24 mln. EUR, o iki metų pabaigos EIOPA įsipareigojimų įgyvendinimo lygis buvo 99,79 proc.

EIOPA atsiskaito tiek už savo darbą, tiek už savo išteklių valdymą. Tuo tikslu EIOPA palaiko konstruktyvų ir atvirą dialogą su suinteresuotaisiais subjektais ir yra visada pasirengusi bendradarbiauti, kad galėtume nuolat tobulėti.

Žvelgdama į ateitį, EIOPA toliau daugiausia dėmesio skirs keturiems savo darbo programoje nustatytiems strateginiams tikslams, tačiau toliau bus pasirengusi prisitaikyti prie pokyčių, atsirandančių dėl išorės aplinkos: naujos užduotys gali atsirasti dėl vykdomos trijų Europos priežiūros institucijų arba teisėkūros iniciatyvos dėl visos Europos asmeninės pensijos produkto (PEPP) peržiūros. Nauji prioritetai taip pat gali būti susiję su Jungtinės Karalystės sprendimu išstoti iš Europos Sąjungos.

Apibendrinant galima padėkoti EIOPA darbuotojams ir valdybos bei stebėtojų tarybos darbuotojams už jų ryžtą ir sunkų darbą visus metus. Sakydamas, kad didžiuojamės dirbdami Europai ir kad didžiuojamės savo darbu, dėl kurio Europos gyventojai ir įmonės gali naudotis saugiomis ir patikimomis finansinėmis institucijomis ir sistemomis, kalbu šių kolegų vardu.

SANTRAUKA

VARTOTOJŲ APSAUGA

Siekdama stiprinti vartotojų apsaugą, EIOPA prisideda prie pažangaus reglamentavimo sistemos, kuria skatinamas skaidrumas, paprastumas ir sąžiningumas. 2017 m. EIOPA teikė technines konsultacijas dėl galimų deleguotųjų aktų, susijusių su Draudimo produktų platinimo direktyva, kurioje konsoliduojama tiesioginių pardavėjų ir tarpininkų pardavimo praktika ir užtikrinama, kad vartotojų konsultavimas kuo geriau atitiktų jų poreikius. EIOPA taip pat baigė rengti techninių standartų, susijusių su dokumentu, kuriame pateikiama informacija apie draudimo produktą, projektą ir nustatė standartinę formą, kurią naudojant galima aiškiai, nuosekliai ir suprantamai pateikti esminę informaciją apie draudimo produktus. Siekdama kuo labiau sumažinti riziką, kuri kyla dėl netinkamo pardavimo, EIOPA taip pat pateikė gaires dėl draudimo principu pagrįstų investicinių produktų (IBIP) pardavimo tik tais atvejais, kai draudimo produktų platintojai neteikia konsultavimo paslaugų arba netikrina, ar klientas žino apie produktą arba susijusią riziką.

EIOPA taip pat atlieka aktyvų vaidmenį nustatant ir šalinant žalos vartotojams riziką. Su pinigėmis paskatomis ir atlygiu susijusi teminė apžvalga atskleidė galimus interesų konfliktus, kylančius su investiciniais vienetais susietiems gyvybės draudimo produktams, parduodamiems remiantis pinigėmis paskatomis ir turto valdytojų mokamu atlygiu.

EIOPA vartotojų tendencijų ataskaitoje pabrėžiama, kad labai padaugėjo vartotojų skundų draudimo sektoriuje. Skaitmeninimas, susijęs su technologijomis grindžiamomis naujovėmis draudimo ir pensijų sektoriuose, ataskaitoje taip pat buvo įvardytas kaip strateginę svarbą draudimo sektoriui turinti tema, kurią EIOPA toliau įdėmiai stebi.

PRIEŽIŪROS KONVERGENCIJA IR VIDAUS RINKOS VEIKIMO GERINIMAS

Institucijos pastangos užtikrinti priežiūros konvergenciją ir pagerinti vidaus rinkos veikimą paskirstytos taip, kad būtų užtikrinta patikima ir apdairi reguliavimo sistema, sukurta ataskaitų teikimo sistema ir būtų imamasi vadovaujančio vaidmens užtikrinant nuoseklios ir aukštos kokybės priežiūros konvergenciją. Atsižvelgiant į EIOPA įgaliojimą prisidėti prie nuoseklaus reguliavimo taikymo, 2017 m. pirmenybė buvo teikiama direktyvos „Mokumas II“ vertinimui ir peržiūrai remiantis 1 įgyvendinimo metais. Pirmas EIOPA konsultacijų rinkinys apima pagrindinius standartinės formulės aspektus, kuriame siekiama sumažinti jos sudėtingumą, kartu išlaikant proporcingą, techniškai griežtą, į riziką reaguojančią ir nuoseklią priežiūros tvarką.

Kasdieninė priežiūra – tai NKI užduotis, o EIOPA vadovauja priežiūros konvergencijai, padeda užtikrinti nuoseklų ir vienodą Europos Sąjungos teisės taikymą. Svarbios priemonės apėmė tikslinę paramą ir grįžtamąją informaciją apie nuoseklų direktyvos „Mokumas II“ taikymą. 2017 m. EIOPA taip pat dalyvavo Bulgarijos draudimo ir pensijų sektoriaus draudimo balanso peržiūroje ir pensijų fondų turto peržiūroje, taip pat teikė koordinavimo ir technines žinias.

Institucija prisideda prie tarpvalstybinių grupių priežiūros stiprinimo. 2017 m. ši priemonė buvo patobulinta, įdiegus naują tarpvalstybinių platformų priežiūros priemonę. EIOPA platformos, kurias ji nustatė reaguodama į nustatytą riziką, susijusią su tarpvalstybiniu verslu, padeda užtikrinti, kad draudimo priežiūros institucijų bendradarbiavimas būtų tvirtesnis ir vykdomas laiku. Tai sudaro sąlygas greičiau nustatyti ir įvertinti riziką rinkoje, siekiant susitarti

dėl priežiūros veiksmų ir intervencijų poreikio. EIOPA taip pat aktyviai dalyvauja priežiūros institucijų kolegijų, kurios prižiūri tarpvalstybines draudimo grupes, posėdžiuose. Institucijos indėlis – padėjo nustatyti praktinio ir operatyvinio bendradarbiavimo kolegijose pagrindą. 2017 m. šios pastangos buvo dar labiau sustiprintos, peržiūrėjus EIOPA kolegijų strategiją, kad būtų toliau pasinaudota bendromis NKI ir EIOPA pastangomis.

Vidaus modelio sukūrimas ir nustatymas vykdomas laikantis principais grindžiamo požiūrio ir išsamių reikalavimų, susijusių su statistinių duomenų kokybe, procesais ir integravimu į rizikos valdymą. Šį metodą reikėtų tinkamai taikyti kiekvienam konkrečiam įmonių rizikos profiliui, susijusiam su modelio kūrimu ir naudojimu; NKI ją įvertina per patvirtinimo ir nuolatinės jos priežiūros procesą. EIOPA teikia vertingą paramą, kad būtų pašalinta priežiūros praktikos nesuderinamumo rizika ir nustatytos įmonės, kurių modeliavimo kokybė, atrodo, yra mažesnė nei kitų panašių įmonių. 2017 m. naudojant EIOPA turimas priemones buvo įgyvendinamas projektas, siekiant spręsti didesnius dinaminio kintamumo koregavimo (DVA) neatitikimus, kurie parodė, kad, taikant skirtingus DVA modeliavimo metodus, rezultatai gali gerokai skirtis, o tai gali trukdyti sudaryti vienodas veiklos sąlygas. Projekte, susijusiame su valstybės rizikos modeliavimo vidaus modeliais, prieita prie išvados, kad būtų pagrįsta taikyti skirtingus metodus, tačiau pastebėta didelių modelių kalibravimo skirtumų, kuriuos šiuo metu stebi NKI ir EIOPA.

2017 m. EIOPA paskelbė tris priežiūros nuomones, be kita ko, susijusias su vidaus modelių, įskaitant DVA, vertinimu; priežiūros konvergencija, atsižvelgiant į Jungtinės Karalystės išstojimą iš ES; ir paslaugų tęstinumu, atsižvelgiant į Jungtinės Karalystės išstojimą iš ES.

Tikslios ir veiksmingos ataskaitos yra grindžiamos bendra sistema, taip pat duomenų rinkimo ir analizės pajėgumais. Kartu su šiais elementais EIOPA gali apskaičiuoti pagrindinę informaciją, įskaitant jos teikiamas mėnesio nerizikingas palūkanų normas ir nuosavo kapitalo rizikos simetrinį koregavimą. EIOPA taip pat įgaliojama apskaičiuoti UFR, o taikant 2017 m. parengtą metodiką užtikrinama, kad UFR kistų palaipsniui ir būtų prognozuojamas, kad draudikai galėtų prisitaikyti prie pasikeitusių palū-

kanų normų ir užtikrinti draudėjo apsaugą. EIOPA taip pat ėmėsi veiksmų, kad užtikrintų tolesnį savo sistemų, skirtų apsaugoti duomenų rinkimą, valdymą, analizę ir sklaidą, įskaitant direktyvos „Mokumas II“ draudimo taksonomiją 2.2.o, plėtojimą.

Siekdama visame pasaulyje didinti visuotinę konvergenciją ir nuoseklią priežiūros praktiką, EIOPA toliau bendradarbiavo dėl svarbių iniciatyvų, pvz., tarptautinio kapitalo standarto 2.o versija, ir įgyvendino nemažai naujų susitarimų, pvz., susitarimo memorandumas (SM) su ES nepriklausančiomis šalimis (toliau – trečiosios šalys) ir tarptautinėmis organizacijomis Duomenų apie pensijas srityje EIOPA pradėjo konsultacijas, siekdama padidinti veiksmingumą ir toliau stiprinti Europos profesinių pensijų sektoriaus stebėseną ir analizę, taikydama bendrą sistemą, skirtą EIOPA reguliariems prašymams pateikti informaciją apie profesinės pensijos mokėjimą.

FINANSINIS STABILUMAS

Vertindama ir kontroliuodama finansų sistemą, institucija gali nustatyti grėsmes Europos draudimo ir pensijų sektorių finansiniam stabilumui ir atitinkamai mažinti riziką. 2017 m. EIOPA vykdė profesinių pensijų testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, kurio metu buvo pateiktas patikimas PPĮ atsparumo vertinimas. Testavimo metu nustatyta, kad daugiau nei ketvirtadalis PPĮ rėmėjų gali patirti sunkumų, susijusių su jų įsipareigojimų vykdymu. Be to, pensijų įsipareigojimai gali daryti didelį spaudimą bendrovių mokumui ir būsimam pelningumui ir potencialiai prisidėti prie realiosios ekonomikos šalutinio poveikio. Teikiant duomenis pagal direktyvą „Mokumas II“ EIOPA taip pat galėjo patobulinti keletą savo esamų produktų, tokius kaip ketvirčio rizikos valdymo sistema ir finansinio stabilumo ataskaitos, ir sudarė sąlygas skelbti naują informaciją, pvz., Europos draudimo sektoriaus statistinius duomenis pagal direktyvą „Mokumas II“. Vykdydama savo krizių prevencijos įgaliojimus, EIOPA pateikė nuomonę dėl gaivinimo ir pertvarkymo sistemų suderinimo ir tęsė veiksmus, susijusius su makrolygio rizikos ribojimo politika draudimo srityje.

ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA 2017 M.

2017 m. gruodžio 31 d.

KAIP SUSISIEKTI SU ES

Asmeniškai

Visoje Europos Sąjungoje yra šimtai *Europe Direct* informacijos centrų. Artimiausio centro adresą rasite svetainėje https://europa.eu/european-union/contact_lt

Telefonu arba el. paštu

Europe Direct tarnyba atsakys į jūsų klausimus apie Europos Sąjungą. Su šia tarnyba galite susisiekti:

- nemokamu numeriu: 00 800 6 7 8 9 10 11 (kai kurie operatoriai už šiuos skambučius gali imti mokestį),
- šiuo standartiniu numeriu: +32 22999696 arba
- elektroniniu paštu svetainėje https://europa.eu/european-union/contact_lt

KAIP RASTI INFORMACIJOS APIE ES

Internetas

Informacijos apie Europos Sąjungą visomis oficialiosiomis ES kalbomis galima rasti svetainėje *Europa* (https://europa.eu/european-union/index_lt)

ES leidiniai

Nemokamų ir mokamų ES leidinių galite atsisiųsti arba užsisakyti <https://publications.europa.eu/lt/publications>. Jeigu jums reikia daugiau nemokamų leidinių egzempliorių, kreipkitės į *Europe Direct* arba į vietos informacijos centrą (žr. https://europa.eu/european-union/contact_lt)

ES teisė ir susiję dokumentai

Norėdami susipažinti su ES teisine informacija, įskaitant visus ES teisės aktus nuo 1952 m. visomis oficialiosiomis kalbomis, apsilankykite svetainėje *EUR-Lex* (<http://eur-lex.europa.eu>)

ES atvirieji duomenys

ES atvirųjų duomenų portale (<http://data.europa.eu/euodp/lt>) galima susipažinti su ES duomenų rinkiniais. Duomenis galima nemokamai parsisiųsti ir pakartotinai naudoti tiek komerciniais, tiek nekomerciniais tikslais.

**EUROPEAN INSURANCE AND
OCCUPATIONAL PENSIONS AUTHORITY**

Westhafenplatz 1,
60327 Frankfurt am Main, Germany

■ Leidinių biuras